

Fødselsdagsbrev til Mor

Morten Nielsen. Breve fra Morten Nielsen. Ebog Gyldendal 2017, side 88-92

Dronningensgade 51, K. 8.9.41

Kære Mor – tillykke.

Og hvad saa mer? Der er ikke saa meget mer at sige. Dét Ord kan indeholde det hele, lisom det ogsaa kan indeholde absolut ingen Ting. Og være noget, man sir.

Her er det det første. Det er et Ord, og saa er det en Karavel, der er lastet med saa meget, at den ikke ligger paa Vandet saa elegant og flyvende let som en Svane, men tungt og bredmaaset som en af de Pæreskuder, der hver Dag vil sælge mig Pærer paa min Vej til Universitetet.

Jeg har tit tænkt, at vi – og at alle Forældre og alle Børn – taler meget lidt med hinanden.

Og mest skriver om Underbukser, naar de skriver.

Jeg har ogsaa haft ond Samvittighed i den Anledning.

Og jeg har forsøgt at finde ud af, hvorfor det er saadan.

Det er saa stærke og saa intime Følelser, der binder Børn til dem, der har avlet dem. Mærkelige Følelser, mystiske. De hører til saa langt inde i en, at de ikke finder deres Udtryk i Ord som man gaar og bruger. Ikke saadan at forstaa at man ikke siger “Kære Mor” eller “kærlig Hilsen” – eller at man ikke mener det. Men det er altsammen ikke fuldgyldige Udtryk for det, der *er* selve Følelsen. Lisaa lidt, som man kan finde ud af, hvad Livet er, kan man finde ud af, hvordan og hvad den Følelse Forældre og Børn imellem er.

Og det Sprog der er imellem dem, er *stille*. Det benytter sig sjældent af Ord, og gør det dét, duer de ikke. Og det benytter sig heller ikke af Bevægelser, Haandgribeligheder som en Berøring, et Klap paa Skulderen eller saadan. Det tales saa sagte, at man ikke kan sige: Lyt – eller: Se – og det tales ikke af Munden eller af Tanken, og man begynder ikke, og man holder ikke op. Det tales uafbrudt og altid inden i een – og man kan ikke ta det frem, selv om man kender det.

Jeg har i lang Tid forsøgt at skrive noget om netop dét, fordi dén Tanke – Problem er et infamt Ord – optog mig, og jeg sender dig et raat Udkast til et Digt om det. Jeg ved ikke, om du kan finde ud af det, eller om du forstaaer, hvad det er jeg vil sige her i det her Brev (det maa være umuligt at sige noget usigeligt) – men nu har jeg forsøgt at forklare.

Det gør slet ingenting, at man som jeg nu altsaa bare siger Tillykke, eller man iøvrigt – som jeg (ogsaa) – siger ingenting.

I det hele taget gælder det vel for vore Dages Mennesker, at de snakker for meget, og ikke lar sig selv komme til Orde midt i al Ordgyderiet.

Kære Mor, det skulde ha været et Brev og det blev en Enetale. Og jeg sad i Stolen ved Chatollet og rullede en Cigaret og var lærd i Mælet, og du sad ved Vinduet og rystede paa Hodet og tænkte, at jeg burde ha været Jurist.

Nu er jeg i Dronningensgade igen. Med Udsigt til nogen skæve, høje Tage med gamle, rødbrune Tagsten. Og til et normalt, pænt højt Hus, der er mere hygiejnisk og mere fornuftigt, og meget, meget sundere og tyve Tusend Gange kedeligere end de smaa gamle Skraldekasser. – Jeg har kun haft et Par Timer i dag: Den ene min første Lektion i Italiensk (det lar sig lære saa nogenlunde paa et Par Semestre) og til Aftale om nogen Timer i engelsk Udtale.

Jeg vil lære at tale Engelsk, for Amerika skal se mig.

Som du vel kan regne ud, kan jeg ikke ha nogetsomhelst Begreb om, hvad Italiensk er, men naar Carmen taler det (hun hedder Carmen Zimmer og er skarp og fed og charmerende) naar hun taler det, lyder det som at gaa i soledede Bjærgskove og plukke Appelsiner, mens Middelhavet blir blaaere og blaaere, jo længere man ser ... og jeg kan med Lethed og i Anledning af din Fødselsdag være galant – saadan:

la madre e giovane ... Moderen er ung.

Hephep Hurra-h ...

Endvidere kan jeg tælle til ti.

Men det kommer man jo ikke langt med.

Ikke længere end til ti.

-- Det var en kedelig en med det umøblerede. Den onde Samvittighed rumler i mit Hode. Men det er ganske rart ikke at ha et Pensionat buldrende omkring sig. Fru Bügel, der talte til mig gennem en tapetseret Dør, har jeg faaet rig Erstatning for i en syngende Radio, men det er ogsaa alle de Ubehageligheder, der er forbundet med dette Rum. Manden er en flink lille Mand, der læser Fædrelandet. Og Ismejeridamen, der kommer op med min Mælk om Morgenen, vækker mig med samme Præcision og Ihærdighed som afledne Fru Rasmussen. Og sikken en Tur til Universitetet, mon dieux: Knippelbros Udsigt over taaget Vand og en taaget Langebro og et Orlogsværft i den underste Stribe grønne Himmel og saa Resten af Himlen i svævende blaat – det er godt at se paa. Og Taarnene og Glimtet af Kgs. Nytorv

synger i min Sjæl hver Morgen mellem halvni og ni. Og Cyklen ned forbi Børsen (de har pillet Kobberet af Taarnet) og forbi den graa Rigsdag, er fin. Og Kanalerne med Koner, der bærer Dagens Nyheder som Hatte paa Hodet. Og Vandringer paa Strøget fra Absalon til Springvandet med Guldæblerne. Haha. Jeg lever. – Og dét er sgu en Triumf i denne Tid, selvom man blir nervøs og sommetider bange.

Jeg laver selv min Morgenmad – en Kæmpeportion raa Havregryn og en halv Liter Mælk. Og midt paa Formiddagen drikker jeg saa sommetider en Kop Kaffe til fjorten Øre paa Frokoststuen. Ved tolv Tiden eller et Tiden spiser jeg fem tykke Madder paa Kannibalkøkkenet, og ved fem Tiden spiser jeg Middag der. I dag fik vi Æblesuppe og Medisterpølse. Det smager sgu godt. Man kan faa al den Formad, man gider spise – jeg gider spise to.

For alle Eventualiteters Skyld har jeg erhvervet mig et halvt jysk Sigtebrød og noget Smør. Det er til, hvis ...

Hvis indtræder saadan hen paa Aftenen.

Mad dør jeg ikke af Mangel paa. Desværre er Priserne sat op derinde – 95 Øre for Middag nu. 28,50 for 30 Billetter.

Jeg haaber du vil kunne lide Bogen. Jeg vilde egentlig ha købt Krusjenstjernas nye – hvis hun staves saadan – men saa saa' jeg for en Maanedes Tid siden en daarlig Kritik af den. Nu har jeg altsaa omsider fundet frem til denne her. Jeg ved slet ikke, hvad det er for noget, men Manden er jo god.

Jeg forsøgte at slaa min Tobaksmand for nogen Cerutter, men det lykkedes ikke. Cigaretter har jeg ikke kunnet faa i et Par Dage, han har lukket for dem til Mandag – saa jeg kunde ikke bytte med min Cigaretration. Nu hutler jeg mig igennem med de fem, jeg kan erhverve hver Dag Klokken fire paa Kannibalen.

Og faa saa en god Fødselsdag ud af det. Hils alle dem, der kommer og tænk paa mig, naar I spiser.

Hils Vap og Lise og gi Hunden et eller andet, den kan æde.

Tillykke igen, du.

Kærlig hilsen

Morten